

**ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΣΤΟΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ
ΤΟΥ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΟιδαΝικώ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΣΑΒΒΑΤΟ 7 ΜΑΪΟΥ 2016
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΡΕΙΣ (3)**

A1. Ο Χρ. Τσολάκης στην ομιλία του αναλύει το έργο του δασκάλου και τον τρόπο προσέγγισης της διδασκαλίας, ιδίως της γλωσσικής. Συγκεκριμένα, επισημαίνει ότι η διδασκαλία πλέον χρειάζεται να στοχεύει στη διαμόρφωση δημιουργικών ανθρώπων που μαθαίνουν πώς να προσεγγίζουν και να αξιοποιούν τη γνώση. Έτσι μπορούν οι μαθητές να εξωτερικεύουν τις δυνατότητές τους και νιώθουν εσωτερική πληρότητα. Σε αυτή τη δυναμική προσπάθεια ο δάσκαλος οφείλει να δίνει τα απαραίτητα ερεθίσματα, παράγοντας, σύμφωνα με τον Τζ. Ροντάρι, πολιτισμό και, σαφώς, γλώσσα. Μάλιστα, χρειάζεται να αξιοποιεί τη διαθεματικότητα του γλωσσικού μαθήματος. Επίσης, είναι σημαντικό η καλλιέργεια της γλώσσας και της σκέψης να συμπορεύονται, αλλά και να διδάσκεται η γλώσσα επικοινωνιακά, αφού αλληλεπιδρά με τις κοινωνικές περιστάσεις. Επομένως, σύμφωνα με τον ομιλητή, ο νέος αποκτά γλωσσικό πλούτο που χρησιμοποιείται στην καθημερινότητα και στην έκθεση, αντιλαμβανόμενος τη σύγκλιση όλων των μαθημάτων και των πτυχών της ζωής στη γλώσσα.

A2. Κατά τον Λούντβιχ Βίτγκενσταϊν, τα όρια του κόσμου κάθε ανθρώπου είναι τα όρια της γλώσσας του, τονίζοντας την άρρηκτη σύνδεση γλώσσας και πνευματικής καλλιέργειας. Δηλαδή, κάθε άνθρωπος γνωρίζει, κατανοεί κι επικοινωνεί με τον κόσμο που τον περιβάλλει στον βαθμό που του επιτρέπουν οι γλωσσικές του ικανότητες. Οι δυνατότητες της ανθρώπινης διάνοιας εξαρτώνται από το επίπεδο της γλώσσας που κατέχει και μεταχειρίζεται. Έτσι ο άνθρωπος που δεν έχει καλλιεργηθεί επαρκώς γλωσσικά, δε δύναται να εκφράσει αυτό που σκέπτεται με σαφήνεια κι ακρίβεια ούτε να σκεφθεί ολόπλευρα. Αναγκαστικά, βρίσκεται εγκλωβισμένος σε ένα περιορισμένο γλωσσικό πλαίσιο που δεν του δίνει τη δυνατότητα να σκεφθεί σφαιρικά και να εμβαθύνει. Επομένως, η πνευματική ελευθερία του καθενός σχετίζεται άμεσα με τις γλωσσικές δεξιότητες που έχει καλλιεργήσει, ενώ το γλωσσικό υπόβαθρο ατόμων ή λαών σηματοδοτεί την πνευματική τους εξέλιξη.

B1.

α)

- **Θεματική περίοδος:** «Ο homo sapiens,... στη δύση της διαδρομής του.»
- **Λεπτομέρειες- Σχόλια:** «Περιθωριοποιήθηκε... κι ωφέλιμη δημιουργία.»
- **Κατακλείδα:** παραλείπεται

β)

Η πέμπτη παράγραφος αναπτύσσεται με τη μέθοδο των παραδειγμάτων.

Ο ομιλητής παραθέτει παραδείγματα λέξεων και της χρήσης τους προκειμένου να τεκμηριώσει τον γλωσσικό πλούτο που μπορεί να αντλήσει ο μαθητής από όλα τα μαθήματα, στο πλαίσιο της διαθεματικότητας του γλωσσικού μαθήματος. Επίσης, υπάρχει η λέξη- κλειδί «π.χ.».

B2.

- **Διότι:** αιτιολόγηση → Γιατί
- **όμως:** αντίθεση- εναντίωση → αντίθετα
- **Κι ακόμη:** προσθήκη → κι επιπλέον
- **Δηλαδή:** επεξήγηση → με άλλα λόγια

B3.

α) «Διότι η γνώση, η σκέψη, ο λόγος, η τέχνη ελευθερώνουν τις λανθάνουσες δυναμικές του ψυχοπνευματικού κόσμου του ανθρώπου και τον οδηγούν στην πληρότητα.»: Πρόκειται για **ενεργητική σύνταξη**.

Μετατροπή σε παθητική σύνταξη: «Διότι από τη γνώση, τη σκέψη, τον λόγο, την τέχνη ελευθερώνονται οι λανθάνουσες δυναμικές του ψυχοπνευματικού κόσμου του ανθρώπου κι αυτός οδηγείται στην πληρότητα.»

β) «Δε γυμνάζεται η γλώσσα χωρίς τη γύμναση της σκέψης ούτε η σκέψη γυμνάζεται χωρίς τη γύμναση της γλώσσας.»: Πρόκειται για **παθητική σύνταξη**.

Μετατροπή σε ενεργητική σύνταξη: «Δε γυμνάζει/ γυμνάζουμε τη γλώσσα χωρίς τη γύμναση της σκέψης ούτε τη σκέψη γυμνάζει/ γυμνάζουμε χωρίς τη γύμναση της γλώσσας.»

Γ1.

α)

προσφέρει: παρέχει, δίνει

στοχασμό: σκέψη, συλλογισμό

κατανοήσει: καταλάβει, αντιληφθεί

φραγμοί: εμπόδια, προσκόμματα

λησμονούμε: ξεχνάμε

β)

ωφέλιμη ≠ ανώφελη, άσκοπη

ελευθερώνουν ≠ δεσμεύουν, εγκλωβίζουν

εξημερώνει ≠ εξαγριώνει

φανερώνει ≠ κρύβει

κοινές ≠ διαφορετικές

Γ2.

γλώσσα:

- Η αλλοίωση της ελληνικής γλώσσας χρειάζεται να προβληματίσει όλους τους Έλληνες.
- Η γλώσσα και η τσιπούρα είναι ψάρια που του αρέσουν να τρώει.

λόγος:

- Κάνοντας πολλές γλωσσικές ασκήσεις εξασκεί τον λόγο του.
- Αποχώρησε από την ομάδα εργασίας για σοβαρούς προσωπικούς λόγους.